

II

(Tiesību akti, kuru publicēšana nav obligāta)

KOMISIJA

KOMISIJAS LĒMUMS

(2005. gada 26. aprīlis),

ar ko nosaka ekoloģiskos kritērijus un ar tiem saistītās novērtēšanas un pārbaudes prasības Kopienas ekomarķējuma piešķiršanai eļļošanas līdzekļiem

(izziņots ar dokumenta numuru K(2005) 1372)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2005/360/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 17. jūlija Regulu (EK) Nr. 1980/2000 par pārskatīto Kopienas ekoetiķetes piešķiršanas programmu ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 6. panta 1. punkta otro daļu,

apspriedusies ar Eiropas Savienības Ekomarķējuma komiteju,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1980/2000 Kopienas ekomarķējumu var piešķirt produktiem, kam ir tādas īpašības, kuru dēļ tie var ievērojami veicināt uzlabojumus būtiskos vides aspektos.

(2) Regulā (EK) Nr. 1980/2000 noteikts, ka īpaši ekomarķējuma kritēriji, kas izstrādāti, pamatojoties uz Eiropas Savienības Ekomarķējuma komitejas izstrādātajiem kritērijiem, jānosaka atbilstoši produktu grupām.

(3) Tā kā eļļošanas līdzekļu izmantošana var radīt apdraudējumu videi, piemēram, sava toksiskuma ūdenī vai bioakumulācijas dēļ, ir jānosaka piemēroti ekoloģiskie kritēriji.

(4) Ietekmi uz vidi var uzskatīt par nebūtisku, ja, lietojot eļļošanas līdzekli, tā sastāvā ietilpstošās vielas maina

savas ķīmiskās īpašības un tās vairs nav jāklasificē saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 31. maija Direktīvu 1999/45/EK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu jautājumos, kas attiecas uz bīstamu preparātu klasifikāciju, iepakojšanu un marķēšanu ⁽²⁾. Līdz ar to ekomarķējuma kritēriji neattiecas uz tām vielām, ar kurām apstrādātā objekta daļā mazāk nekā 0,1 % vielas sastāva saglabājas tajā formā, kādā viela bija pirms tās izmantošanas.

(5) Ekoloģiskiem kritērijiem, kā arī saistītām vērtēšanas un pārbaudes prasībām ir jābūt spēkā četrus gadus.

(6) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi Komiteja, kas izveidota ar Regulas (EK) Nr. 1980/2000 17. pantu,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Produktu grupā "eļļošanas līdzekļi" ietilpst hidrauliskās eļļas, smērvielas, ķēdes zāģu eļļas, divtaktu motoru eļļas, betona veidņu smērvielas un citi caurplūdes eļļošanas līdzekļi, kas paredzēti izmantošanai patērētājiem un profesionāliem lietotājiem.

2. pants

1. Šajā lēmumā izmanto šādas definīcijas:

a) "eļļošanas līdzeklis" ir viela, kas sastāv no pamatšķidrums un piedevām;

⁽¹⁾ OV L 237, 21.9.2000., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 200, 30.7.1999., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Padomes Direktīvu 2004/66/EK (OV L 168, 1.5.2004., 35. lpp.).

- b) "pamatsķidrums" ir eļļošanas šķidrums, kura vielas plūstamība, novecošana, eļļošanas spēja, izturība pret nolietojumu, kā arī tās sārņu aizturēšanas īpašības nav uzlabotas, pievienojot piedevas;
- c) "biezinātājs" ir viela, kas ietilpst pamatsķidruma sastāvā un kas tiek izmantota eļļošanas šķidruma vai smērvielas reoloģijas sabiezīšanai vai modificēšanai;
- d) "galvenais komponents" ir jebkura viela, kas sastāda vairāk nekā 5 % no eļļošanas līdzekļa svara;
- e) "piedevas" ir viela, kuras primārās funkcijas ir plūstamības, novecošanas, eļļošanas spējas un izturības pret nolietojumu īpašību vai sārņu aizturēšanas īpašību uzlabošana;
- f) "smērviela" ir ciets vai daļēji ciets preparāts, kas sastāv no šķidrā eļļošanas līdzekļa izšķīdinātās biezinātās vielas.

2. Smērvielu gadījumā vielas sastāvā var ietvert arī citas sastāvdaļas, kas piedod speciālas īpašības.

3. pants

Lai saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1980/2000 tiktu piešķirts Kopienas ekomarķējums, eļļošanas līdzeklim ir jāietilpst produktu grupā "eļļošanas līdzekļi" un jāatbilst kritērijiem, kas noteikti šā lēmuma pielikumā.

Kritēriji attiecas uz tikko ražotu produktu piegādes brīdī.

Ja nosaka kritērijus vielas sastāvdaļu izteiksmē, tie attiecas uz jebkurām tīši pievienotajām vielām, kas sastāda vairāk nekā 0,1 % no produkta sastāva, kā tas izmērīts gan pirms, gan pēc tam, kad ir notikusi jebkura ķīmiska reakcija starp sajauktajām vielām, lai iegūtu eļļošanas līdzekļa preparātu.

Šie kritēriji tomēr neattiecas uz tādu vielu, kura, to pielietojot, maina savas ķīmiskās īpašības tādā mērā, ka to vairs nav nepieciešams klasificēt saskaņā ar Direktīvu 1999/45/EK, un no kuras mazāk nekā 0,1 % apstrādātajā objekta daļā saglabājas tajā formā, kādā viela atradās pirms tās pielietošanas.

4. pants

Ekoloģiskie kritēriji produktu grupai "eļļošanas līdzekļi", kā arī ar tiem saistītās vērtēšanas un pārbaudes prasības ir spēkā līdz 2009. gada 31. maijam.

5. pants

Administratīvos nolūkos produktu grupai "eļļošanas līdzekļi" piešķirtais ciparu kods ir "27".

6. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2005. gada 26. aprīlī

Komisijas vārdā —
Komisijas loceklis
Stavros DIMAS

PIELIKUMS

PAMATS

Kritēriju mērķi

Šo kritēriju mērķis ir popularizēt tieši tos produktus, kas:

- to izmantošanas laikā rada mazāku kaitējumu ūdenim un augsnei un
- rada mazākas CO₂ emisijas.

Vērtēšanas un pārbaudes prasības

Katram kritērijam ir norādītas specifiskās vērtēšanas un pārbaudes prasības.

Gadījumos, kad pretendents tiek izvirzīta prasība kompetentajai iestādei sniegt deklarācijas, dokumentus, analīžu un testu rezultātus vai citus pierādījumus tam, ka attiecīgais produkts atbilst izvirzītajiem kritērijiem, ar to tiek saprasti dokumenti, ko sniedz pats pretendents un/vai tā piegādātājs(-i) un/vai tā piegādātājs(-i) utt., atkarībā no apstākļiem. Piedevas, piedevu paketes vai pamatšķidruma piegādātājs nepieciešamo informāciju var sniegt tieši kompetentajai iestādei.

Vajadzības gadījumā var izmantot citas testa metodes nekā tās, kas ir norādītas katram kritērijam, ja pieteikumu novērtējošā kompetentā iestāde atzīst šādas metodes par līdzvērtīgām.

Vajadzības gadījumā kompetentās iestādes var pieprasīt papildu dokumentāciju un veikt neatkarīgu pārbaudi.

Izvērtējot pieteikumus un uzraugot atbilstību kritērijiem, kompetentajām iestādēm ieteicams ņemt vērā atzītu vides aizsardzības vadības sistēmu, piemēram, EMAS vai EN ISO 14001, īstenošanu.

(Nota bene: šādu vadības sistēmu īstenošana nav obligāta.)

KRITĒRIJI

1. Brīdinājumi par risku (R fāzes), kas norāda apdraudējumu videi un cilvēka veselībai

Ekomarķējuma piešķiršanas brīdī produktam nedrīkst būt piešķirtas jebkādas R fāzes, kas saskaņā ar Direktīvu 1999/45/EK norāda uz produkta radīto apdraudējumu videi un cilvēka veselībai. Uz šo produktu grupu attiecas šādas R fāzes:

R 20, R 21, R 22, R 23, R 24, R 25, R 26, R 27, R 28, R 33, R 34, R 35, R 36, R 37, R 38, R 39, R 40, R 41, R 42, R 43, R 45, R 46, R 48, R 49, R 50, R 51, R 52, R 53, R 59, R 60, R 61, R 62, R 63, R 64, R 65, R 66, R 67, R 68 un to kombinācijas.

1. kritērija vērtēšana un pārbaude

Atbilstība 1. kritērijam jāaplūcina rakstiski un jāparaksta ekomarķējuma pieteikuma iesniedzējam uzņēmumam.

Visi galvenie produkta sastāvā ietilpstošie komponenti ir skaidri jānorāda, minot to nosaukumu un attiecīgos gadījumos to EINECS vai ELINCS numurus, kā arī to koncentrāciju vielā.

Produkta ražotājam ir jāiesniedz:

— produkta drošības datu lapa (atbilstoši Komisijas Direktīvas 91/155/EEK⁽¹⁾ prasībām),

— katram galvenajam vielas komponentam: ekomarķējuma pieteikuma iesniedzēja piegādātāja drošības datu lapa (saskaņā ar Direktīvas 91/155/EEK un Padomes Direktīvas 67/548/EEK⁽²⁾ prasībām).

⁽¹⁾ OV L 76, 22.3.1991., 35. lpp.

⁽²⁾ OV L 196, 16.8.1967., 1. lpp.

Jānodrošina pietiekami dati, lai būtu iespējams novērtēt produkta radīto apdraudējumu videi (kā to norāda R fāzes R 50, R 50/53, R 51/53, R 52, R 52/53, R 53) saskaņā ar Direktīvām 91/155/EEK un 1999/45/EK.

Produkta radīto apdraudējumu videi novērtē, izmantojot standartmetodi, kā tas ir norādīts Direktīvas 1999/45/EK III pielikumā. Tomēr, kā tas ir noteikts minētās direktīvas III pielikuma C daļā, preparāta (produkta preparāta vai piedevu paketes) testēšanas rezultātus var izmantot, lai modificētu klasifikāciju attiecībā uz toksiskumu ūdenī, kāda tiktu iegūta, izmantojot standartmetodi.

2. Papildprasības attiecībā uz toksiskumu ūdenī

Pretendentam ir jāapliecina produkta atbilstība 2.1. vai 2.2. kritērija prasībām.

2.1. kritērijs: prasības attiecībā uz preparātu un galvenajiem komponentiem

Ir nepieciešami dati, kas raksturo toksiskuma parametrus ūdenī:

- pašam preparātam un
- tā galvenajiem komponentiem.

Katra galvenā komponenta toksiskuma ūdenī kritiskajai koncentrācijai ir jābūt vismaz 100 mg/l. Toksiskuma tests ir jāveic, izmantojot aļģes un dafnijas (OECD 201 un 202).

Hidrauliskajām eļļām toksiskuma ūdenī kritiskajai koncentrācijai ir jābūt vismaz 100 mg/l.

Smērvielām, motorzāģu ķēžu eļļām, betona veidņu smērvielām un citiem caurplūdes eļļošanas līdzekļiem toksiskuma ūdenī kritiskajai koncentrācijai ir jābūt vismaz 1 000 mg/l.

Smērvielas var novērtēt tikai tad, ja ir sniegti dati par preparātu un tā galvenajiem komponentiem un biezinātajam piemīt beidzamā bioloģiskā noārdīšanās (skatīt 3. kritēriju) vai pirmējā bioloģiskā noārdīšanās saskaņā ar:

- bioloģiskā noārdīšanās > 70 % OECD 302 C pirmējās bioloģiskās noārdīšanās testā vai izmantojot līdzvērtīgas testēšanas metodes, vai
- bioloģiskā noārdīšanās > 20 %, bet < 60 % pēc 28 dienām OECD 301 testos, balstoties uz skābekļa piesātinājuma samazināšanās vai oglekļa dioksīda ģenerācijas parametriem, vai
- bioloģiskā noārdīšanās > 60 % ISO 14593 testā ("CO₂ augšējā tilpuma testā" (CO₂ headspace test)).

Preparāta testā jāizmanto visas trīs sugu grupas (OECD 201, 202 un 203).

1. tabulā ir apkopotas prasības dažādajām produktu apakšgrupām saskaņā ar 2.1. kritēriju.

1. tabula

Toksiskuma ūdenī prasības dažādām produktu apakšgrupām – Nepieciešamie dati par preparātu un tā galvenajiem komponentiem

2.1. kritērijs	Hidrauliskie šķidrums	Smērvielas (*)	Motorzāģu ķēžu eļļas, betona veidņu smērvielas un citi caurplūdes eļļošanas līdzekļi	Dīvtaktu motoreļļas
Toksiskums ūdenī pilnīgi formulētam produktam visos trijos akūtas toksicitātes testos OECD 201, 202 un 203	≥ 100 mg/l	≥ 1 000 mg/l	≥ 1 000 mg/l	≥ 1 000 mg/l
Toksiskums ūdenī katram galvenajam komponentam atsevišķi OECD 201 un 202 testos	≥ 100 mg/l	≥ 100 mg/l	≥ 100 mg/l	≥ 100 mg/l

(*) Smērvielas šādi var novērtēt tikai tad, ja biezinātāja bioloģiskā noārdīšanās ir > 70 % OECD 302 C vai atbilstoši līdzvērtīgai testēšanas metodei, vai arī bioloģiskā noārdīšanās ir > 20 %, bet < 60 % pēc 28 dienām OECD testos, balstoties uz skābekļa piesātinājuma samazināšanās vai oglekļa dioksīda ģenerācijas parametriem.

2.1. kritērija vērtēšana un pārbaude

Ziņojumi ir jāiesniedz, iekļaujot tajos datus par preparāta un tā galveno komponentu toksiskumu ūdenī, kas iegūti, izmantojot jebkādos esošos jaunu testu reģistrācijas materiālus, kas pierāda atbilstību 1. tabulā minētajām prasībām.

Preparāta toksiskums ūdenī jānosaka atbilstoši OECD 201, 202 un 203 vai ekvivalentām metodēm.

Katra atsevišķā galvenā komponenta toksiskums ūdenī jānosaka atbilstoši OECD 201 un 202 vai ekvivalentām metodēm.

2.2. kritērijs: prasības katrai sastāvā ietilpstošajai vielai

Ir jāiesniedz dati par toksiskumu ūdenī attiecībā uz katru produkta sastāvā speciāli iekļauto vielu. Elļošanas līdzekļa sastāvā drīkst ietilpt viena vai vairākas vielas ar noteiktu toksiskuma ūdenī pakāpi līdz kumulatīvās masas koncentrācijai, kas ir norādīta 2. tabulā.

2. tabula

Prasības attiecībā uz atsevišķu produkta apakšgrupu toksiskumu ūdenī – Datu prasības katrai sastāvā ietilpstošajai vielai

2.2. kritērijs	Šādu smērvielu sastāvā esošo vielu kumulatīvā masas koncentrācija			
Toksiskums ūdens vidē	Hidrauliskie šķidrums	Smērvielas	Motorzāģu ķēžu eļļas, betona veidņu smērvielas un citi caurplūdes elļošanas līdzekļi	Divtaktu motoreļļas
10 mg/l < Akūta toksicitāte (*) ≤ 100 mg/l vai 1 mg/l < NOEC ≤ 10 mg/l	≤ 20	≤ 25	≤ 5	≤ 25
1 mg/l < Akūta toksicitāte (*) ≤ 10 mg/l vai 0,1 mg/l < NOEC ≤ 1 mg/l	≤ 5	≤ 1	≤ 0,5	≤ 1
Akūta toksicitāte (*) < 1 mg/l vai NOEC ≤ 0,1 mg/l	≤ 1	≤ 0,1	≤ 0,1	≤ 0,1

(*) EK50/LC50/IC50.

2.2. kritērija vērtēšana un pārbaude

Ziņojumi ir jāiesniedz, iekļaujot tajos datus par preparāta galveno komponentu toksiskumu ūdenī, kas iegūti, izmantojot jebkādos esošos jaunu testu reģistrācijas materiālus, kas pierāda atbilstību 2. tabulā minētajām prasībām.

Katra atsevišķā galvenā komponenta toksiskums ūdenī jānosaka atbilstoši OECD 201 un 202 vai ekvivalentām metodēm.

2.1. un 2.2. kritērija vērtēšana un pārbaude

Daļēji šķīstošu komponentu gadījumā (< 10 mg/l) toksiskuma ūdenī noteikšanai var izmantot ūdenī uzņemtās daļas (*Water Accommodated Fraction, WAF*) metodi. Klasifikācijas kritērijiem tieši var izmantot noteikto slodzes līmeni, kas dažkārt tiek dēvēts par LL50 un ir saistīts ar letālo slodzi. WAF sagatavošanā jāseko rekomendācijām, kas noteiktas vienā no šīm vadlīnijām: ECETOC Tehniskajā ziņojumā Nr. 20 (1986), OECD 1992 301 III pielikumā vai ISO Vadošajā dokumentā ISO 10634, vai ASTM D6081-98 (Standarta elļošanas līdzekļu toksiskuma ūdenī testēšanas prakse: paraugu sagatavošana un rezultātu interpretācija vai līdzvērtīgas metodes).

Akūtā toksiskuma ūdenī pētījumi, izmantojot aļģes un dafnijas (OECD 201 un 202), nav jāveic, ja:

— pastāv maza iespēja, ka viela šķērsos bioloģiskās membrānas, kuru MM > 800 vai molekulārais diametrs > 1,5 nm (> 15 Å),

— viela ir pilnīgi ūdenī nešķīstoša (šķīdība ūdenī < 10 µg/l),

jo šādas vielas netiek uzskatītas par toksiskām ūdenstilpnēs esošajām aļģēm un dafnijām.

Līdzīgā kārtā akūtā toksiskuma pētījumi attiecībā uz dafnijām (OECD 202) nav būtiski, ja ir pieejams ilgtermiņa pētījums par toksiskumu dafnijām saskaņā ar OECD 211 vai līdzvērtīgi dati.

Kur tas nepieciešams, vielu šķīdība ūdenī ir jānosaka atbilstoši OECD 105 (vai līdzvērtīgā testā).

Ja ir pieejami hroniskā toksiskuma dati (OECD 210, 211 vai līdzvērtīgu testu rezultāti), tad tos var izmantot akūtā toksiskuma ūdenī datu vietā. Par hroniskā toksiskuma datu trūkumu ir jāziņo rakstiski, apliecinot to ar pretendenta parakstu.

3. Bioloģiskā noārdīšanās un bioakumulācijas potenciāls

Produkta sastāvā nedrīkst ietilpt vielas, kas:

- bioloģiski nenoārdās
- un
- ir (potenciāli) bioakumulatīvas.

Tomēr produkta sastāvā var ietilpt viena vai vairākas vielas, kurām raksturīga noteikta bioloģiskā noārdīšanās un potenciāla vai reāla bioakumulācija līdz kumulatīvajai masas koncentrācijai, kas norādīta 3. tabulā.

3. tabula

Prasības attiecībā uz bioloģisko noārdīšanos un bioakumulācijas potenciālu

Bioloģiskā noārdīšanās	Vielu kumulatīvā masas koncentrācija			
	Hidrauliskie šķidrums	Smērvielas	Motorzāģu ķēžu eļļas, betona veidņu smērvielas un citi caurplūdes eļļošanas līdzekļi	Divtaktu motoreļļas
<i>Bioloģiski nenoārdās</i> (*)	≤ 5	≤ 10	≤ 5	≤ 10
<i>Pirmējā aerobā bioloģiskā noārdīšanās</i>	≤ 5	≤ 20	≤ 5	≤ 20
<i>Beidzamā bioloģiskā noārdīšanās</i>	≥ 90	≥ 75	≥ 90	≥ 75

(*) *Nota bene*: vielas, kuras bioloģiski nenoārdās un ir bioakumulatīvas, nav atļautas.

3. kritērija vērtēšana un pārbaude

Atbilstība jāpierāda, sniedzot šādu informāciju:

- ziņojumus, kuros ir iekļauti dati par katras sastāvā ietilpstošās vielas bioloģisko noārdīšanos, ja tie nav atbilstoši norādīti katras vielas datu drošības lapā,
- ziņojumus, kuros ir iekļauti dati par katras sastāvā ietilpstošās vielas bioakumulācijas potenciālu:
  - par vielām, kas bioloģiski nenoārdās, un
  - toksiskām un ļoti toksiskām vielām, kas viegli bioloģiski noārdās (klasifikācijas nolūkos).

Katras produkta sastāvā ietilpstošās vielas bioloģiskās noārdīšanās pakāpe jānosaka atsevišķi, izmantojot turpmāk tekstā norādītās metodes (vai līdzvērtīgus testus).

Vielu tiek uzskatīta par **pilnīgi bioloģiski noārdošos** (aerobu), ja:

- 1) 28 dienu bioloģiskās noārdīšanās pētījumā saskaņā ar OECD 301 A-F vai līdzvērtīgā testā tiek iegūts šāds bioloģiskās noārdīšanās līmenis:
  - ≥ 70 % OECD 301 testos, kas balstīts uz izšķīdušā organiskā oglekļa līmeni,
  - ≥ 60 % no teorētiskās maksimas OECD 301 testos, kas balstīti uz skābekļa piesātinājuma samazināšanos vai oglekļa dioksīda ģenerāciju;

2) BSP_5/TSP vai $BSP_5/ĶSP$ koeficients pārsniedz 0,5.

Ne vienmēr OECD testā būs iespējams izmantot 10 dienu loga principu. Ja viela sasniedz pieļaujamo bioloģiskās noārdīšanās līmeni 28 dienu laikā, bet ne 10 dienu laikā, jāpieņem zemāks noārdīšanās ātrums.

Viela tiek uzskatīta par **pirmēji bioloģiski noārdošos**, ja ir iegūti šādi rezultāti:

- bioloģiskā noārdīšanās > 70 % OECD 302 C pirmējās bioloģiskās noārdīšanās testā vai izmantojot līdzvērtīgu testa metodi,
- bioloģiskā noārdīšanās > 20 %, bet < 60 % pēc 28 dienām OECD 301 testos, kas balstīti uz skābekļa piesātinājuma samazināšanos vai oglekļa dioksīda ģenerāciju; vai
- bioloģiskā noārdīšanās $\geq$ 60 % ISO 14593 testā ("CO₂ augšējā tilpuma testā" (CO₂ headspace test)).

Viela, kuras primārā funkcija ir biezināšana, tiek uzskatīta par pirmēji bioloģiski noārdošos, ja tās bioloģiskās noārdīšanās rādītājs OECD 302 C pirmējās bioloģiskās noārdīšanās testā vai atbilstoši līdzvērtīgai testēšanas metodei pārsniedz 20 %. Šādā gadījumā visas prasības attiecībā uz toksiskumu ūdenī attiecas arī uz noārdīšanās produktiem, kas atbilstoši zinātniskiem pierādījumiem ir biezinātāja derivāti, kas radušies saskarsmes ar ūdeni rezultātā.

Viela tiek uzskatīta par tādu, kas bioloģiski nenoārdās, ja to testējot iegūtie rezultāti neatbilst pilnīgās vai pirmējās bioloģiskās noārdīšanās kritērijiem.

Viela tiek atzīta par tādu, kas bioloģiski neakumulējas, ja tās MM > 800 vai tās molekulārais diametrs > 1,5 nm (> 15 Å).

Viela, kuras MM < 800 vai molekulārais diametrs < 1,5 nm (< 15 Å), nav bioakumulatīva, ja:

- oktanola-ūdens sadalījuma koeficienta $\log K_{ow}$ < 3 vai > 7 vai
- mērījumos iegūtais BCF ir $\leq$ 100. Tā kā lielākā daļa eļļošanas līdzekļu sastāvā ietilpstošo vielu ir visai hidrofobas, BCF vērtība ir jābalsta uz lipīdu svara saturu un jāpievērš īpaša uzmanība, lai tiktu nodrošināts pietiekams apstrādes laiks.

Testa metodes

Tūlītējās bioloģiskās noārdīšanās spējas noteikšanai jāizmanto kāds no šiem testiem: A-F sērijas OECD 301, vai to ISO un ASTM ekvivalenti, vai $BSP_5/(TSP$ vai $ĶSP)$ koeficients. $BSP_5/(TSP$ vai $ĶSP)$ koeficientu var izmantot vienīgi tad, ja nav pieejami dati, kas ir iegūti OECD 301 testā vai izmantojot līdzvērtīgu testa metodi. BSP_5 koeficients ir jānovērtē atbilstoši C.5 (Komisijas Direktīva 92/69/EEK⁽¹⁾) vai līdzvērtīgai metodei, bet $ĶSP$ – atbilstoši C.6 (Direktīva 92/69/EEK) vai līdzvērtīgai metodei. Pirmējās bioloģiskās noārdīšanās noteikšanai jāizmanto OECD 302 C vai līdzvērtīgas testēšanas metodes.

Vielas bioloģiskās noārdīšanās aptuvenai noteikšanai pretendents var izmantot arī ļoti līdzīgas vielas datus. Šādu datu izmantošana vielas bioloģiskās noārdīšanās novērtēšanā ir pieļaujama, ja salīdzinājuma viela no produktā izmantotās vielas atšķiras tikai ar vienu funkcionālo grupu vai fragmentu. Ja references viela bioloģiski noārdās viegli vai pirmēji un funkcionālajai grupai ir pozitīva ietekme uz aerobo bioloģisko noārdīšanos, tad izmantotā viela var tikt uzskatīta par tādu, kas bioloģiski noārdās viegli vai pirmēji. Funkcionālās grupas vai fragmenti, kas pozitīvi ietekmē bioloģisko noārdīšanos, ir šādi: alifātiskais un aromātiskais spirts [-OH], alifātiskā un aromātiskā skābe [-C(=O)-OH], aldehīds [-CHO], esteris [-C(=O)-O-C] un amīds [-C(=O)-N no -C(=S)-N]. Pretendentam ir jāsniedz adekvāta un drošticama salīdzināmas vielas izpētes dokumentācija. Ja salīdzinājumā tiek izmantots fragments, kas nav viens no augstākminētajiem, pretendents ir jāsniedz adekvāta un drošticama izpētes dokumentācija, kas apliecina funkcionālās grupas pozitīvo ietekmi uz strukturāli līdzīgas(-u) vielas(-u) bioloģisko noārdīšanos.

Log oktanola/ūdens sadalījuma koeficients ($\log K_{ow}$) ir jānovērtē saskaņā ar OECD 107, 117, 123 projektu vai kādu citu līdzvērtīgu testēšanas metodi. Biokonzentrācijas faktors (BCF) ir jānovērtē saskaņā ar OECD 305.

Log K_{ow} vērtības attiecas vienīgi uz organiskām ķīmiskām vielām. Lai novērtētu neorganisku savienojumu, virsmas aktīvo vielu un dažu organisko-metālu savienojumu bioakumulācijas potenciālu, ir jāveic atsevišķi BCF mērījumi.

⁽¹⁾ OV L 383, 29.12.1992., 113. lpp.

Ja testa veikšana ir neiespējama (piemēram, vielai piemīt augsta virsmas aktivitāte vai tā nešķīst ūdenī vai oktanolā), ir jāsniedz aprēķināta log K_{ow} vērtība, kā arī detalizēta informācija par izmantoto aprēķinu metodi.

Log K_{ow} aprēķināšanai var izmantot šādas metodes: CLOGP, lai aprēķinātu a log K_{ow} starp 0 un 9, LOGKOW (KOWWIN), lai aprēķinātu log K_{ow} starp - 4 un 8, AUTOLOGP, lai aprēķinātu log K_{ow} , kas ir lielāks par 5, kā tas norādīts Komisijas Regulā (EK) Nr. 1488/94 ⁽¹⁾, ko pamato tehniskās vadlīnijas.

4. Izņēmuma nosacījumi attiecībā uz atsevišķām vielām

Produkta, kas pretendē uz Kopienas ekomarķējuma saņemšanu, sastāvā nedrīkst speciāli iekļaut vielas, kas ir minētas Kopienas prioritāro vielu sarakstā ūdens politikas jomā, kā arī OSPAR ķīmisku vielu prioritārās rīcības sarakstā (tajās šo dokumentu versijās, kas bija spēkā 2004. gada decembrī).

Produkta, kas pretendē uz Kopienas ekomarķējuma saņemšanu, sastāvā nedrīkst speciāli iekļaut organiskus halogēnu savienojumus un nitrīta savienojumus.

Produkta, kas pretendē uz Kopienas ekomarķējuma saņemšanu, sastāvā nedrīkst speciāli iekļaut metālus un metālu savienojumus, izņemot nātriju, kāliju, magnēziju un kalciju. Biezinātāju gadījumā produkta sastāvā var iekļaut arī litija un/vai alumīnija savienojumus, taču nepārsniedzot citos šajā pielikumā minētajos kritērijos noteikto koncentrāciju.

Kritērija vērtēšana un pārbaude

Atbilstība šīm prasībām ir jāapliecina rakstiski un jāparaksta uz ekomarķējumu kandidējošajam uzņēmumam.

5. Atjaunojamās izejvielas

Formulētā produkta sastāvā jābūt šādi no atjaunojamām izejvielām atvasināta oglekļa proporcijai:

— ≥ 50 % (m/m) hidrauliskajām eļļām,

— ≥ 45 % (m/m) smērvielām,

— ≥ 70 % (m/m) motorzāģu ķēžu eļļām, betona veidņu smērvielām un citiem caurplūdes eļļošanas līdzekļiem,

— ≥ 50 % (m/m) divtaktu motoreļļām.

Ar oglekļa saturu atjaunojamajās izejvielās šajā gadījumā saprot komponenta A $\times$ [C-atomu skaits komponentā A, kas ir atvasināti no (augu) eļļām vai (dzīvnieku) taukiem dalīts ar kopējo C-atomu skaitu komponentā A] masas procenti plus komponenta B $\times$ [C-atomu skaits komponentā B, kas ir atvasināti no (augu) eļļām vai (dzīvnieku) taukiem dalīts ar kopējo C-atomu skaitu komponentā B] masas procenti plus komponenta C $\times$ [C-atomu skaits komponentā C] masas procenti un tā tālāk.

5. kritērija vērtēšana un pārbaude

Pretendentam kompetentajai iestādei ir jāiesniedz deklarācija, kas apliecina atbilstību šim kritērijam.

6. Tehniskā veikspēja

Hidrauliskajiem šķidrumiem ir jāatbilst vismaz tiem tehniskās veikspējas kritērijiem, kas ir norādīti ISO 15380 2. līdz 5. tabulā.

Smērvielām jābūt "derīgām mērķim".

Motorzāģu ķēžu eļļām ir jāatbilst vismaz tiem tehniskās veikspējas kritērijiem, kas ir norādīti vides atbilstības sertifikāta Blue Angel RAL-UZ 48.

Betona veidņu smērvielām un citiem caurplūdes eļļošanas līdzekļiem jābūt derīgiem mērķim.

Divtaktu motoreļļām ir jāatbilst vismaz tiem tehniskās veikspējas kritērijiem, kas ir norādīti NMMA TC-W3 "NMMA divtaktu benzīna dzinēju smērvielu sertifikācija".

⁽¹⁾ OV L 161, 29.6.1994., 3. lpp.

6. kritērija vērtēšana un pārbaude

Pretendentam kompetentajai iestādei ir jāiesniedz deklarācija, kas apliecina atbilstību šim kritērijam kopā ar saistīto dokumentāciju.

7. Ekomarķējumā norādītā informācija

Ekomarķējuma 2. lodziņā ir redzams šāds teksts: "samazināts kaitējums ūdenim un augsnei vielas lietošanas laikā, samazināts CO₂ emisiju daudzums".

7. vērtēšana un pārbaude

Pretendentam kompetentajai iestādei ir jāiesniedz produkta iesaiņojuma paraugs, uz kura ir redzams marķējums, kā arī deklarācija, kas apliecina atbilstību šim kritērijam.
